

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-294/1-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Pomezí, okres Svitavy
Sídlo:	Pomezí 349, 569 71 Pomezí
IČO:	70 942 510
Identifikátor:	600 100 600
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Bronislavem Králíčkem, ředitelem
Zřizovatel:	Obec Pomezí
Místo inspekční činnosti:	Pomezí 349, 569 71 Pomezí Pomezí 90, 569 71 Pomezí
Termín inspekční činnosti:	25. a 26. 3. 2013

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost vykonávaná podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou (zejména rozvoj kompetencí žáků, podpora inovací, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, materiální podmínky vzdělávání a řízení školy),
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Aktuální stav školy

Základní škola Pomezí, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy (ZŠ) a školní družiny (ŠD). Zastupitelstvo Obce Pomezí udělilo ZŠ na školní rok 2012/2013 výjimku z nejnižšího počtu žáků. Ke dni inspekce se v devíti třídách vzdělávalo 149 žáků, většina z nich je místních, část dojíždí hlavně z Rohozné, Stašova a Poličky. Naplněnost

ZŠ se vzhledem ke stanovenému maximálnímu počtu (200 žáků) pohybuje kolem 75 %. Kapacita ŠD (60 žáků) je využita plně, fungují dvě oddělení.

Ve škole bylo v době inspekční činnosti evidováno 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), pro všechny z nich byly vypracovány individuální vzdělávací plány (dále IVP) nebo podpůrné vzdělávací plány.

Škola pro svoji činnost využívá dvě budovy vzdálené od sebe více než dva kilometry. V jedné je umístěno pět tříd prvního stupně, školní družina a školní jídelna. Ve druhé budově je ředitelství školy, třídy druhého stupně a odborné pracovny. Starší žáci docházejí na oběd do nedaleké školní jídelny. Stravování je smluvně zajištěno externími subjekty.

Ve školním roce 2012/2013 je výuka ve všech ročnících ZŠ vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy Pomezí, okres Svitavy (ŠVP ZŠ), aktuálně 2. verze platná od 1. 9. 2012. Činnost ŠD je organizována podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (ŠVP ŠD).

Od poslední inspekční návštěvy se zlepšilo materiálně technické vybavení školy, byla vyměněna okna v obou objektech, vznikly nové hygienické kabinky se sprchou (jedna v každé budově), na prvním stupni se zabíhá činnost keramické dílny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola se kromě složité situace v oblasti prostorových podmínek (vzdálené budovy prvního a druhého stupně, absence tělocvičny, školní jídelna pro žáky druhého stupně mimo objekt) potýká i s nižším počtem zájemců o vzdělávání. Svoji činnost škola prezentuje na internetových stránkách www.zspomezí.cz, v místním zpravodaji nebo regionálním tisku. Ředitel školy při přijímacím řízení postupuje ve shodě se školským zákonem.

Vzdělávací cíle sledovaných vyučovacích hodin byly voleny přiměřeně k věku žáků i aktuálnímu složení třídy. Vyučovací proces směřoval hlavně k naplňování kompetence k učení, byl veden převážně frontálním způsobem, často s dominantní rolí učitele. Aktivizující metody a formy práce pedagogové využívali spíše na prvním stupni, na druhém stupni pouze občas. Při nich se žáci do činností zapojovali ochotně, snažili se nalézt odpovědi na aktivizující otázky. Výuka byla často motivačně propojována se situacemi blízkými žákům a s praktickými příklady ze života, zřetelné bylo výchovné využití tématu, částečně i mezipředmětových vazeb. V rámci anglického jazyka byla nabídka činností pro žáky začínající s tímto jazykem pestrá. Dokázali porozumět jednoduchým výrazům, základním frázím a následně je aplikovat. Pozitivem bylo vedení výuky v anglickém jazyce. Vzdělávání většinou vhodně doplňovaly podpůrné didaktické materiály a názorné pomůcky. V několika hodinách byla zaznamenána podpora čtení s porozuměním, v hodinách matematiky vedení žáků k vytváření představ a odhadu výsledku. Z prostředků informační a komunikační techniky byly občas využity interaktivní tabule, někdy však jen pro prezentaci nové látky. Často scházely aktivity pro utvrzení a shrnutí učiva. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení byly až na výjimky převážně opomíjeny, posouzení práce žáků prováděli většinou učitelé sami.

Škola naplňuje učební plány ŠVP ZŠ. Podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků. Mezi cíleně rozvíjené kompetence patří komunikativní a k řešení problémů (kromě jiných aktivit také při tradičně organizovaných školních projektech např. *Všeho s mírou*). Pracovní kompetence jsou rozvíjeny nejen při praktických činnostech, ale např. i v rámci laboratorních prací v přírodovědných předmětech druhého stupně (i když nebyly zakotveny

v ŠVP ZŠ). Opomíjeny nejsou ani finanční a čtenářská gramotnost (využívána je spolupráce s místní knihovnou a knihovnou v Poličce, charitativní projekt *Čtení pomáhá*). Vhodným způsobem je posilována mediální výchova, žáci svými zprávami prostřednictvím školního časopisu *Základáček obecný* informují nejen spolužáky o dění ve škole, ale prezentují také své práce různého zaměření. Výrazně je rozvíjena environmentální výchova (např. pravidelné aktivity při *Dni Země*, zapojení do programu *Recyklohraní*, průběžné třídění odpadu). Škola se zapojuje do projektů nadregionálního charakteru (např. *Letokruhy*, *Badatelsky orientované vyučování*). V oblasti mezinárodní spolupráce žáci pokračují od roku 1996 v mezinárodním programu *GLOBE*, jehož prostřednictvím se stávají článkem v celosvětové síti stanic zjišťujících data z přírody (např. záznamy počasí). Současně si upevňují zodpovědnost vůči kolektivu, uvědomují si důležitost přesnosti a pravidelnosti své práce.

Při identifikaci žáků se SVP škola standardně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Učitel, který vede evidenci a dokumentaci těchto žáků, vykonává činnost výchovného poradce krátkou dobu, studium pro výchovného poradce dokončil v uplynulém školním roce a postupně proniká do všech oblastí své práce. Z jeho dosavadních zkušeností pramenily drobné nepřesnosti ve zpracování individuálních vzdělávacích plánů, které nevystihovaly přesně specifika vzdělávacích potřeb jednotlivců. Žák třetího ročníku měl zahrnuto v IVP pro předmět matematika v rámci tematického celku Geometrie v rovině a v prostoru a následně s ostatními žáky třídy bylo i probíráno učivo (rýsování útvarů v rovině), které je v ŠVP ZŠ součástí vzdělávacího obsahu vyšších ročníků (porušení § 3 odst. 3 školského zákona). V rámci výuky se individuální přístup spolu s úlevami pro žáky se SVP odvíjel od osobnosti pedagoga. Výchovný poradce v rámci své činnosti zajišťuje též kariérové poradenství a pomoc žákům při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě.

Pedagogové ověřují vědomosti a dovednosti žáků jednak vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce apod.), ale ke zjišťování kvality vzdělávání ZŠ pravidelně využívá též externí testy (v třetím, pátém, sedmém a devátém ročníku). Zpětnou vazbou o úrovni výuky je i hojné zapojení žáků do různých olympiád a soutěží. Ve školním roce 2011/2012 školu skvěle reprezentoval žák, který v několika olympiádách po vítězství v krajském kole postoupil do celostátního (např. dějepisná a zeměpisná olympiáda). V tomto školním roce byl pěkným úspěchem žákyně postup do krajského kola v olympiádě v anglickém jazyce. Velmi dobrých výsledků dosahují žáci také v oblastních kolech sportovních soutěží, ve zdravotnické nebo dopravní soutěži i na úrovni okresu (medailové pozice).

Zákonní zástupci jsou podle informace ředitele školy s výsledky vzdělávání seznamováni především prostřednictvím žákovských knížek, při třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích a pohovorech. Z rozboru celkového prospěchu na vysvědčení v posledních dvou školních letech je patrné, že zhruba 60 % žáků prospělo s vyznamenáním (na druhém stupni přibližně 30 % žáků). Počet neprospívajících je zanedbatelný. V uplynulém školním roce neprospěl pouze jeden žák prvního ročníku. Při posouzení slovního hodnocení uvedeného na vysvědčení tohoto žáka za druhé pololetí v předmětech český jazyk, matematika a prvouka, ale neodpovídalo jejich znění zcela charakteristice prospěchu nedostatečně uvedených v *Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků*.

Žákům s riziky školní neúspěšnosti a jedincům s výchovnými problémy je podle sdělení ředitele školy a výchovného poradce poskytováno zejména doučování, další pomoc při řešení individuálních situací probíhá ve spolupráci se zákonnými zástupci a odborníky.

Škola se snaží o vytvoření bezpečného prostředí pro vzdělávání, provádí průběžná opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Pedagogové se věnují i ochraně člověka za mimořádných událostí (např. cvičný poplach, nácvik evakuace). V průběhu inspekční činnosti škola doplnila chybějící poučení o bezpečnosti některých žáků. Při tělesné výchově však učitelka pokyny k bezpečnému cvičení v rámci vyučovacího procesu opomenula (žákyně prováděly cvičení s řetízky, náramky, prstýnky), některé cvičily v běžném oděvu (porušení § 29 odst. 2 školského zákona).

Prevence sociálně patologických jevů prolíná vyučováním (učitelé kladou důraz na zdravý životní styl a rozvoj sociálních vztahů) a současně jsou organizovány i doplňující akce k této problematice (besedy, přednášky, volnočasové aktivity apod.). Ojedinele vyskytující se případy, které spadají do této oblasti, řeší škola individuálně se žáky a jejich zákonnými zástupci. Ve škole pracuje žákovská rada, žáci mají možnost se vyjadřovat k záležitostem, které se jich dotýkají.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP ZŠ odpovídá RVP ZV. Všeobecná vzdělávací nabídka směřuje zejména k environmentální výchově, ochraně životního prostředí, vytváření postojů v souladu s principy udržitelného rozvoje a podporování schopností, dovedností a vytváření hodnot, které jsou důležité pro uplatnění každého jedince v životě společnosti. Deklarované vzdělávací cíle jsou reálné, odpovídají podmínkám a možnostem ZŠ. Disponibilní časová dotace je věnována zejména k navýšení hodin českého jazyka, matematiky a v souladu s prioritami školy předmětům přírodovědného zaměření a volitelným předmětům na druhém stupni. Vzdělávací nabídku vhodně doplňuje několik kroužků (např. jazykové, keramický, přírodovědný).

Prostorové a materiálně-technické podmínky školy umožňují realizaci ŠVP. Na hlavní budově jsou kromě kmenových učeben i odborné (počítačová, chemie – fyzika, školní dílna a cvičná kuchyň). K dispozici je dostatek didaktické a prezentační techniky (včetně interaktivních tabulí a dataprojektorů), encyklopedií a knih. Na prvním stupni se postupně dovybavuje keramická dílna. Podmínky pro výuku tělesné výchovy má škola komplikované. V době příznivého klimatu realizuje pohybové aktivity na venkovních hřištích u obou objektů školy. V průběhu školního roku využívá pak zejména společenský sál obecního úřadu, kam žáci druhého stupně musí dojíždět (je vzdálen asi 2,5 km). Jelikož není veden jako tělocvična, tak jeho parametry a zázemí neodpovídají požadavkům právních předpisů. Dále škola navštěvuje sportovní areály v Poličce (zimní stadion, plavecký bazén) nebo příležitostně i tělocvičnu jedné základní školy či místní fitness centrum. Část těchto nákladů (vstupné), stejně jako jízdné některých žáků autobusem na tělesnou výchovu (resp. na výuku informatiky v případě žáků prvního stupně), je hrazena zákonnými zástupci žáků.

Ředitel školy splňuje požadavky pro výkon funkce. Nastavené organizační uspořádání odpovídá danému typu zařízení a velikosti školy. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně ve čtvrtletích, projednávají všechny zásadní organizační záležitosti, odrážejí i poznatky z kontrolní činnosti. Školní řád, vnitřní řád ŠD, ŠVP ŠD neměly některé náležitosti požadované školským zákonem a byly doplněny v průběhu inspekční činnosti, stejně jako některé chybějící údaje v pedagogické dokumentaci (třídních knihách a třídních

výkazech). Školní matrika je vedena v listinné i v elektronické podobě, je průběžně aktualizovaná.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle ŠVP. Ve škole pracuje celkem 16 pedagogických pracovníků včetně dvou vychovatelek. Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, jeho věkové složení je různorodé. Kvalifikační předpoklady nesplňují tři pedagogové, požadovanou odbornou kvalifikaci si doplňují. V předchozích dvou školních letech se učitelé vzdělávali především v oblastech práce s interaktivní tabulí, finanční gramotnosti, didaktice a ve svých odbornostech.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují škole realizaci vzdělávání. Obnova pomůcek je v posledních letech omezena finančními možnostmi, významné prostředky byly získány z projektu *EU peníze školám*. Byl orientován hlavně na inovace výuky, další vzdělávání pedagogických pracovníků, nákup didaktické techniky (např. interaktivní tabule s notebooky a softwarem pro šest učeben), zakoupení interaktivních učebnic. Finanční prostředky jsou limitujícím faktorem i pro dokončení obnovy žákovského nábytku.

Spolupráce se zákonnými zástupci je funkční, škola usiluje o vstřícnou vzájemnou komunikaci. Ustavené *Sdružení rodičů při ZŠ Pomezí* zprostředkovává kontakt zákonných zástupců jednotlivých tříd s vedením školy, pomáhá při realizovaných akcích. Školská rada pracuje v souladu s požadavky legislativy. Škola kooperuje i s dalšími partnery (např. *Sdružení Tereza*), akcemi se podílí na kulturním životě obce.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímacím řízení jsou dodržována zákonná ustanovení. Zohlednění vzdělávacích potřeb žáků se ŠVP bylo naplněno pouze částečně.

ŠVP jsou v souladu s právními předpisy, včetně souladu ŠVP ZŠ s RVP ZV. Disponibilní časová dotace je účelně využita k posílení výuky hlavně českého jazyka, matematiky a přírodovědně zaměřených předmětů, zjevná je podpora environmentálního vzdělávání. Výuka matematiky ve třetím ročníku nebyla vedena podle ŠVP ZŠ.

V průběhu vyučování učitelé usilují o rozvoj klíčových kompetencí žáků podle požadavků RVP ZV. Výsledky vzdělávání se vyučující zabývají, řeší neúspěšnost žáků, motivují je ke zlepšování výsledků. Zapojení do řady projektů vhodně doplňuje vzdělávací aktivity.

Školní preventivní strategie umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. Klima školy je příznivé, vzájemné vztahy přátelské, funkční. V zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání byly zjištěny dílčí rezervy.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, převážně odborně kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá, podporuje inovace ve vzdělávání. Činnost školy je ovlivněna rozmístěním jednotlivých budov a absencí tělocvičny. Materiálně technické zázemí a vybavení je průběžně zlepšováno. Finanční prostředky umožňují realizaci ŠVP, přesto jsou finanční prostředky spolu s počtem žáků limitujícím faktorem jejího dalšího rozvoje. Škola využívá i další získané prostředky. Některé náklady spojené s dopravou žáků na povinnou výuku jsou přenášeny na jejich zákonné zástupce.

Škola rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci, zřizovatelem i dalšími partnery, žáci úspěšně reprezentují školu v řadě regionálních i celostátních soutěžích.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- v poskytování vzdělávání v souladu s ŠVP ZŠ v předmětu matematika žákům třetího ročníku (ustanovení § 3 odst. 3 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů),
- v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání (ustanovení § 29 odst. 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, změna s účinností ode dne 13. 5. 2010
2. Dodatek č. 1 Zřizovací listiny s účinností ode dne 14. 2. 2011
3. *Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení*, čj. 29 578/01-21, ze dne 4. ledna 2002, vydalo MŠMT s účinností od 1. ledna 2002, (stanovené nejvyšší počty)
4. Udělení výjimky z počtu žáků pro Základní školu Pomezí, okres Svitavy na školní rok 2012/2013
5. *Jmenování do funkce ředitele Základní školy Pomezí, okres Svitavy*, vydal Krajský úřad Pardubického kraje dne 31. 12. 2001 s účinností ode dne 1. 1. 2002
6. *Plán práce školy na rok 2012/2013*
7. Personální dokumentace včetně přehledu dokladů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
8. Školní matrika, školní rok 2012/2013
9. Rozvrhy hodin, školní rok 2012/2013
10. Rozpis dozorů pro školní rok 2012/2013
11. Třídní knihy, školní roky 2011/2012, 2012/2013
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Pomezí, okres Svitavy, Školní vzdělávací program školní družiny, platnost od 1. 9. 2012
13. Školní řád včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s platností ode dne 1. 9. 2012
14. Vnitřní řád školní družiny ze dne 21. 9. 2012
15. Přehled výchovně vzdělávací práce na školní rok 2012/2013
16. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2012/2013
17. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2012/2013
18. Záписы z pedagogických rad, školní roky 2011/2012 a 2012/2013
19. Výroční zpráva o činnosti školy, školní roky 2010/2011 a 2011/2012
20. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví žáků
21. Inspekční zpráva ČŠI-178/08-10 ze dne 12. 5. 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu nebo na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 21. 4. 2013

(razítko)

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

J. Loučka v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

O. Příhodová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

E. Nováková v. r.

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pomezí dne 30. 4. 2013

(razítko)

Bronislav Králíček, ředitel

B. Králíček v. r.

Připomínky ředitele

--

Připomínky nebyly podány.